

ИНФОРМАЦИЯ

ХУМАННОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ: ДОБЪР ПОДХОД ЗА БОРБА С АНТИМИКРОБНАТА УСТОЙЧИВОСТ

Голямото значение на хуманното отношение към животните в животновъдството за борба с антимикробната резистентност е отдавна известно на науката и Еврогрупата за животните (Eurogroup for Animals¹) настоятелно призова още по време на министерската конференция, организирана от холандското председателство², да се включи хуманното отношение към животните в глобалния план за действие в областта на антимикробната резистентност (АМР).

Антимикробната резистентност се превърна в глобален проблем поради потенциално опустошителните последици за здравето на животните и на човека. АМР е резултат от прекомерната или неподходяща употреба на антимикробни средства, които могат да генерират резистентност в бактериите, така че те вече не могат да отговорят на антибиотичното лечение³. Когато антибиотичното лечение стане неефективно, възможността за лечение на често срещани инфекции е компрометирана, трябва да се използват по-скъпи агенти и терапии и когато дори най-новите терапии не успеят, последиците могат да бъдат фатални. Прекомерното използване на антибиотици в хуманната медицина е основната причина за АМР. Въпреки това, прекаленото използване на антибиотици в интензивното индустриално животновъдство също допринася значително за възникването на бактерии, които са резистентни на антибиотиците, използвани в хуманната медицина.

Животновъдството е секторът, в който с антибиотиците най-тежко се злоупотребява в световен мащаб. В Северна Америка и Европа се изчислява, че около 50% от тонажа на цялото антимикробно производство се използва при животните, отглеждани за производство на храни⁴. Прасета и домашни птици, както и зайци и млечни крави са видовете, за които се използват най-големи количества антибиотици. Необходимостта от масивна и често превантивна употреба на антимикробни средства в животновъдството е симптом и пряка последица от лошото хуманно отношение към животните.

¹ Еврогрупата за животните представлява пред институциите на Европейския съюз 53 организации за защита на животните от 24 държави членки, САЩ, Сърбия и Норвегия. От създаването си през 1980 г. Еврогрупата е успяла в много от настояванията си пред Европейските институции в приемането на повисоки стандарти за защита на животните. Еврогрупата отразява и изразява общественото мнение чрез членуващите организации от целия ЕС и има и научна и техническа експертиза да представя компетентни становища и съвети по проблемите на защитата на животните. За повече информация сайта: eurogroupforanimals.org

² Холандското председателство на ЕС се проведе през първата половина на 2016 година.

³ <http://www.oie.int/en/for-the-media/AMP/>

⁴ http://www.who.int/drugresistance/WHO_Global_Strategy_English.pdf?ua=1

Някои практики, които са често срещани в животновъдството и които увеличават нуждата от антибиотици са:

- ранното отбиване,
- транспортирането на много млади животни на дълги разстояния при неподходящи условия,
- увеличените производствени изисквания към животните.

Освен това, когато животните са отглеждани в интензивни, пренаселени системи, разпространението на болести е неизбежен резултат. Невъзможността на животните да извършват дори най-основното си естествено поведение повишава нивата на стрес и отслабва имунния отговор, като по този начин предразполага животните към бактериални инфекции, водещи до респираторни заболявания или диария.

По-добрите стандарти за хуманно отношение към животните и добрите хигиенни практики могат да бъдат от основно значение за намаляване и в някои случаи дори за елиминиране на необходимостта от използване на антимикробни средства.

Терапевтичното лечение на отделни болни животни с антибиотици, разбира се, не може да се отрече и то остава задължително, като често е от съществено значение за облекчаване на страданията, но рутинното превантивно използване на антибиотици, трябва да бъде максимално ограничено. Такова рутинно превантивно използване на антибиотици трябва да приключи в най-скоро време по мнението на Еврогрупата за животните. Болестите трябва вместо това да бъдат предотвратени чрез добро стопанисване, добра хигиена и добри условия на отглеждане на животните. Холандската политика за добри практики при употребата на антибиотици в животновъдството, стартирана през 2008 г., е пример за успешен подход към проблема⁵.

Тази стратегия за намаляване и отговорно използване на антибиотици има следните ключови елементи:

- Намаляване на използваните антибиотици: с -50% до 2015 г. (постигнато, с изключение на телетата),
- Мониторинг на употребата на антибиотици по животински видове,
- Прозрачност и сравнителен анализ на употребата на антибиотици на стада и на практикуващ ветеринарен лекар,
- Подобро здравословно състояние на стадата (задължителни здравни планове, един договорен ветеринарен лекар на стадо, задължителни периодични ветеринарни инспекции на стадо).

Мерките за управление, които значително допринесоха за постигането на общо намаление с 58% на употребата на антибиотици в Холандия, не бяха скъпи и включват проверка на условията и климата за отглеждане на животните, повишено внимание спрямо поведението на животните, подобряване на качеството на питейната вода и прилагане на по-добри хигиенни мерки.

Трябва обаче да се отбележи, че в Холандия се използват ежегодно още 200 тона антибиотици, особено за пилета бройлери и телета за угояване. За да бъде допълнително намалено това количество, ще бъде необходимо да се въведат по-радикални промени в начина на третиране на селскостопанските животни. Някои добри практики, които могат да допринесат за намаляване на необходимостта от антибиотици, са по-късно отбиване на прасенцата, избягване на рутинните

⁵ <http://www.eu2016.nl/binaries/eu2016/documenten/publicaties/2016/02/10/dutch-veterinary-good-practices/dutch-veterinary-good-practices.pdf>

осакатявания, елиминирани на транспортирането на неотбити или много млади телета на дълги разстояния, използване на по-бавно развиващи се пилета бройлери. Пониската плътност на отглеждане, както и наличието на материали за обогатяване на средата могат да бъдат от полза и за здравето на животните и хуманното отношение към тях.

Има изобилие от доказателства, които сочат, че подобряването на хуманното отношение към селскостопанските животни създава печеливша ситуация и за животните и за спасяването на нашите антибиотици и че тези доказателства вече не могат да бъдат пренебрегвани.

Източници:

<http://www.oie.int/en/for-the-media/AMP/>

http://www.who.int/drugresistance/WHO_Global_Strategy_English.pdf?ua=1

<http://www.eu2016.nl/binaries/eu2016/documenten/publicaties/2016/02/10/dutch-veterinary-good-practices/dutch-veterinary-good-practices.pdf>

<http://www.eurogroupforanimals.org/animal-welfare-the-good-approach-to-fight-antimicrobial-resistance>

Снимка: <http://naschov.cz/stitek/antibiotika-v-chovech-zvirat/>

Изготвил:

д-р Мадлен Василева

главен експерт

Център за оценка на риска

по хранителната верига

17.07.2017 г.